

14.1.2022

VN/31776/2021
STM143:00/2021**2022/4 TYÖELÄMÄN KORONAPASSIA TAI MUUTA VASTAAVAA VAIHTOEHTOA KOSKEVAN
LAINVALMISTELUHANKKEEN TYÖRYHMÄN PÖYTÄKIRJA 14.1.2022**

Aika 14.1.2022 klo 14.00-15.30

Paikka: Teams-etäkokous

Läsnä

Antti Janas	STM, puheenjohtaja
Nico Steiner	TEM, varapuheenjohtaja
Hanna-Mari Pekuri	STM, jäsen
Kimmo Tarvainen	STM, jäsen
Mari Hankaankorpi	TEM, jäsen
Johanna Ylitesa	TEM, varajäsen
Lauri Koskentausta	OM, jäsen
Mira Turpeinen	OM, varajäsen
Suvi Lahti-Leeve	EK, jäsen
Risto Lerssi	VTLM, jäsen
Päivi Lanttolu	VTML, varajäsen
Minna Salli	KT, jäsen
Albert Mäkelä	SY, jäsen
Karoliina Katila	SY, varajäsen
Karoliina Huovila	SAK, jäsen
Riitta Työläjärvu	SAK, varajäsen
Minna Ahtiainen	STTK, jäsen
Ida Nummelin	STTK, varajäsen
Katarina Murto	Akava, jäsen
Miia Kannisto	Akava, varajäsen
Timo von Boehm	Kirkon työmarkkinalaitos, pysyvän asiantuntijan varajäsen
Jari Jalava	THL, pysyvän asiantuntijan varajäsen
Tommi Alanko	TTL, pysyvä asiantuntija
Pia Perttula	TTL, pysyvän asiantuntijan varajäsen
Mari Leinonen	STM, asiantuntijasihteeri
Jenny Rintala	STM, asiantuntijasihteeri
Tanja Ylitöyrä	STM, asiantuntijasihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Säädösehdotukseen liittyvien yksityiskohtien läpikäyntiä**Tietojen saanti ja säilyttäminen**

Pekuri kertoi, että yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain mukaan terveydentilaa koskevia tietoja saavat käsitellä vain henkilöt, jotka tekevät työsuhdetta koskevia päätöksiä tai panevat niitä täytäntöön. Terveydentilaa koskevat tiedot tulee pitää erillään muista terveystiedoista ja poistaa ne heti, kun käsittelylle ei ole enää perustetta. OM:n ja TEM:n kanssa käydyissä keskusteluissa tuli esiin, että voisi olla parempi ottaa ko. asiat ehdotettavaan pykälään kuin viitata työelämän tietosuojalakiin. Tietojen käsittelijäksi tulisi määritellä henkilö, joka vastaa työturvallisuudesta, mihin vaikuttaa mm. työpaikan koko ja organisaatio. Mitä tulee tietojen säilyttämiseen, ne tulisi poistaa välittömästi, kun tiedoille ei enää ole tarvetta. Koska nyt valmisteltava sääntely olisi määräaikaista, säilytysaika ei missään tapauksessa olisi kovin pitkä.

Keskustelussa palattiin vielä edellisen kokouksen kysymyksiin. Tieto työntekijöiden rokotussuojasta tms. on työnantajalle tärkeä, ja sen perusteella hän voi päättää tarvittavista toimenpiteistä. Edelleen tuotiin esiin sitä, että erilaisia toimenpiteitä pitäisi voida kohdistaa eri henkilöihin ilman, että sitä pidetään syrjivänä. Kun erilaiselle kohtelulle on hyväksyttävä syy, se onkin mahdollista. Tätä on syytä perusteluissa laajemmin avata.

Keskusteltiin, onko taudin sairastamiseen liittyvälle aikamääreelle tarvetta. Tautitilanne ja virusmuunnokset vaihtelevat, ja sairastetun taudin antaman suojan kestossa voi olla eroja. Tähän kysytään myöhemmin THL:n asiantuntijan näkemys. Ehdotettu 6 kk on ollut muissa yhteyksissä käytössä oleva aikamääre. Tuotiin esiin, että keskeinen kysymys on se, mitä työnantaja tekee rokotustiedoilla, ja se ei nyt käy pykäläehdotuksesta riittävästi ilmi. Todettiin, että työpaikan toiminnasta jne. riippuen suojaustoimet voivat olla erilaisia. Tiettyt suojaimet antavat hyvän suojan, mutta vain jatkuvasti käytettyinä, kun rokotuksen antama suoja "on voimassa" koko ajan. Keskusteltiin siitä, että tällä hetkellä kaikkien tautia sairastavien tartuntaa ei pystytä varmentamaan laboratoriovarmistetulla testillä. Ongelma on nyt uusi, kaikissa todistuksissa on toistaiseksi ollut lähtökohtana, että tauti on laboratoriovarmistettu.

Yhteiset työpaikat

Pekuri kertasi yhteisen työpaikan määritelmän (työturvallisuuslaki 49 §). Käytännössä yhteisiä työpaikkoja on paljon. Työturvallisuuslain 50-51 §:ssä on asetettu yhteisen työpaikan pääasiallista määräysvaltaa käyttävälle työnantajalle tiettyjä velvoitteita. Työturvallisuusvastuu säilyy kuitenkin omalla työnantajalla, pääasiallista määräysvaltaa käyttävän työnantajan tehtävät liittyvät mm. toimintojen koordinointiin. Tämä huomioiden, miten on perusteltavissa, että pääasiallista määräysvaltaa käyttävä saisi ulkopuolisten työntekijöiden terveystietoja. Esim. tartuntatautilain 48 a §:n kohdalla oikeus käsitellä tietoa on rajattu omalle työnantajalle.

Keskusteltiin yhteisistä työpaikoista. Esitettiin näkemys, että etenkin rakennustyömaiden kohdalla olisi tärkeää, että pääasiallista määräysvaltaa käyttävällä työnantajalla olisi tiedot rokotuksista jne. käytettävissään, koska hän voi tehdä koko työmaan turvallisuutta koskevia toimenpiteitä. Jos tieto olisi vain omalla työnantajalla, rakennustyömaiden koronaongelmat eivät ratkea. Koskentausta kertoi, että tässäkin on tarpeen miettiä perusoikeusrajoituksen välttämättömyyttä ja oikeasuhtaisuutta ja arvioida, voisiko jollakin lievemällä keinolla päästä päämäärään.

Pikatestit

Pekuri kertoi, että jotkut työnantajat tarjoavat pikatestejä työntekijöidensä käyttöön jo nykyisin. Myös pikatestin tulos on terveystieto. Testin tekeminen on työntekijälle vapaaehtoista. Pikatestien luotettavuus ei ole sama kuin PCR-testeillä. Jos jotakin tietoa tallennetaan, pitäisi pystyä varmistumaan sen oikeellisuudesta. Työelämän tietosuojalaissa säädetään, että terveydentilaa koskevien näytteiden ottamiseen tulee käyttää terveydenhuollon koulutuksen saaneita henkilöitä. Keskusteltiin siitä, onko tarpeen säätää pikatestien osalta, jos säännöksen sisältö rajoittuisi siihen, että työnantaja voi työntekijöille testejä tarjota ja testien tulee olla vaatimustenmukaisia ja työntekijöille ilmaisia.

Keskustelussa tuotiin esiin, että testien tarjoaminen ja niiden tekeminen tulisi olla vapaaehtoista. Jos testien käyttö jo toimii niillä työpaikoilla, joissa niitä on hyödynnetty, ei välttämättä ole tarpeen säätää. Jalava toi esiin, että jos testejä haluaa organisoidusti tehdä muille, siihen tarvitaan toimilupa. Itselleen testin voi toki hankkia ja tehdä, ja testien luotettavuus on melko hyvä. Tulee kuitenkin ottaa huomioon, että testin tekeminen ei suju amatööritä yhtä hyvin kuin ammattilaiselta.

Seuraavaan kokoukseen pyritään valmistelevaan myös perustelutekstiä, joka toimitetaan ennen kokousta.

3. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.30.

Antti Janas

puheenjohtaja

Tanja Ylitöyrä

sihteeri